

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2022**

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Üşüyen Sokak

Burası Fontannaya değil, gökyüzü sığınağı. Özlediğim, ömrüm boyunca bilerek veya bilmiyerek aradığım bir yerdeyim. Buradan geride bıraktığım ömrümü daha iyi görebiliyorum. O ömür gerçekten bana göre değildi. Yıllar öncesi kurtulmam gerekiyordu. Filizler solmuştu, sular çekilmişti, söğütler kurumuşlardı; mezarlıkları yeşil yosunlar örtmüştü; tükenmişti üzüm bağlarında tüm tavşanlar, saçak oluklarında serçeler, karatavuklar; mevsimlerin sona erişti haberini vermez olmuştu alakargalar ama ben gene de umutla ağa- ran ufka bakmıştım -

"Sonra güneş doğdu, ve ben kalktım yürüdüm.

Güneş gökyüzünde, ama öyle uzak, öyle uzak; ve yeryüzüne lakayt; gölgesiz badem ağacı dibinden geçerken ince bir dal kopardım - ne bir serçe uçtu, ne bir yaprak yalpa vurdu boşlukta; ama ben, omuzumda badem dalı, dalın ucunda torbam, yalın ayaklarımla yalçın bayırları tırmandım, kuru dereleri geçtim; gölgesiz çöllerde kıskıvrak yakalandığım anlarda torbamı ayağım dibine indirip badem dalının ucuyla sıcak kumların yüzüne usumda biçimlendirdiğim yaşamın resmini çizmeğe çalıştım - bir kez, beş kez, yüz kez çizdim - ama kumların yüzüne çizdiğim resimlerin hiç birisi kafam içindekine benzemedi ve atıp torbamı gene omuzuma yürüdüm yürüdüm yürüdüm; ve bir gün takatten kesilip yürüyemez olunca varlığımı görmek özlemiyle yere çökerek kumlara baktım ve kumlarda varlığımı göremeyince güç belâ torbamı açtım; torbamın içinde bir dilim ekmek ve bir sıkım tuz, bir de düğün fotoğrafı bulunca badem dalını bir yana fırlattım - kumlar üstüne özlediğim yaşamın resmini çizmemek için; sonra ekmeğimi ve tuzumu yedim ve, gerçek varlığımı bulmuşçasına, bastırıp düğün fotoğrafını göğsümün ortasına gene yürüdüm; ama artık güçlü adımlarla ve ilerde beni bekliyen yeni yaşama güvenle bakarak - yoz topraklar üstünde ayaklarım yara bere, gözlerim kana bürülü ve soluk soluğa, ama göğsümün üstünde bana gerçek varlığımı yansıtan düğün fotoğrafı yıllar sonrası bir kente ulaştım.

Cengiz Dağcı

1. Yukarıdaki metnin türünü belirtiniz. **6 p**
2. Metnin türü özelliklerinden üç tanesini yazınız. **6 p**
3. Metinden hareketle yazarın kullandığı anlatım tekniği hakkında bilgi veriniz. **6 p**
4. Metinden hareketle yazarın kullandığı üslubu hakkında bilgi veriniz. **6 p**
5. " Özlediğim, ömrüm boyunca bilerek veya bilmiyerek aradığım bir yerdeyim." cümlesini metne dayalı inceleyiniz. **6 p**
6. Metindeki fiil türlerini göz önünde bulundurarak, fiilin sınıflandırılması hakkında bilgiler veriniz. (teklik/çokluk, şahıs, zaman, çeşit). **6 p**
7. Metne dayalı üç kelime seçerek eşanlamlılarıyla birer cümle kurunuz. **6 p**
8. Metne dayalı üç kelime seçerek zıtanlamlılarıyla birer cümle kurunuz. **6 p**
9. Metindeki son paragrafı açıklayınız. **6 p**
10. Anlatımda yer alan noktalama işaretlerinin rolünden bahsediniz. **6 p**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Monolog konulu, metni örnek alarak, öğretim – öğrenim unsurlarına dikkat ederek, didaktik projesinin unsurlarını belirtiniz. Dikkat edilecek hususlar:
 - a) Dersin anları ve anlara göre öğretmen - öğrenci didaktik faaliyetler ve alıştıırma çeşitleri; **5 p**
 - b) Metot, teknik ve araçlar; **5 p**
 - c) Değerlendirmenin uygun teknik veya metotları **10 p**
2. Didaktik faaliyetlerde yer alan seçilmiş gereçlerin öneminden bahsediniz. **5 p**
3. Didaktik faaliyetlerde yer alan alıştıırma çeşitlerinden örnek veriniz. **5 p**